

Is het zo langzamerhand weer tijd voor een nieuwe Luther?

Dekenaat

Niet zo lang geleden is een deel van het bestuur van het dekenaat Alkmaar opgestapt. Teleurstelling over de bestuurlijke gang van zaken in het bisdom – bisschop Punt trekt steeds meer zaken naar zich toe en zet zo de dekenaten buitenspel – is de aanleiding tot deze toch wel rigoureuze stap. Ook in het aangrenzende dekenaat De Noordkop heeft men – met uitzondering van de deken – grote moeite met de besluitvorming in het bisdom.

DOOR ONZE MEDEWERKER RIK LAERNOES

Eén van de bestuursleden van dit dekenaat heeft zelfs de indruk dat de bisschop het liefst zonder dekenaten zou werken. Iedereen erkent overigens dat de bisschop hoe dan ook de eindverantwoordelijkheid draagt. Maar dat neemt niet weg dat de frustratie groot is. Eindverantwoordelijk zijn wil natuurlijk niet zeggen dat de besluiten haaks moeten staan op de wensen en adviezen van de dekenaten. Een bisschop moet wel goede argumenten

hebben om de aanbevelingen van de bestuurders aan de basis naast zich neer te leggen. Uiteindelijk staan zij het dichtst bij de parochies. De bestuurlijke touwtjes zijn de laatste jaren steeds steviger aangetrokken in het bisdom.

In het verlengde daarvan ligt het benoemingsbeleid. Door het grote tekort aan priesters komt het steeds vaker voor dat priesterstudenten uit het buitenland naar Nederland gehaald worden, die dan hun opleiding in het klooster van Nieuwe Niedorp volgen. Een opleiding die bekendstaat als behoudend katholiek. Zo kan het gebeuren, dat er in parochies priesters benoemd worden die qua geloofstraditie en culturele achtergrond niet aansluiten bij het nuchtere Noord-Hollandse katholicisme. Je hoeft geen psychologie gestudeerd te hebben om te begrijpen dat dit tot spanningen en ruzies kan leiden.

Een andere bron van spanning is de 'Neocatechumenale Weg', een beweging die de traditionele katholieke leer en het daaruit voortvloeiende gedachtegoed weer krachtig ingang wil doen vinden. Steeds meer parochies dreigen hiermee min of meer 'geïnfiltreerd' te worden.

Luther

Zo ontstaat er steeds vaker een sfeer van achterdocht en wantrouwen, die het werken voor pastores en vrijwilligers er niet leuker op maakt. Oecumenische activiteiten vinden nog wel plaats, maar alles gebeurt mondjesmaat en uiterst voorzichtig. Een veelgehoorde opmerking in dit verband: 'Haarlem kijkt over onze schouder mee'. Een vertrekkende priester had het zelfs over 'verklikkers' in zijn kerk. Protestanten, die veel ervaring hebben met kerkstrijd, hebben daar een mooie uitdrukking voor: Hete hoofden, koude harten.

Een schrijnend voorbeeld van een parochie waar de spanningen hoog zijn opgelopen is de Dionysiusparochie in Heerhugowaard. Een groot aantal zeer betrokken, actieve en trouwe leden is op één of andere manier op een zijspoor gezet. Tekenend voor de situatie daar is dat de kerkelijke bijdragen in één jaar tijd met 26 procent zijn teruggelopen.

Naar aanleiding van de nieuwe bijbel, is er een onderzoek geweest naar betrokkenheid van Nederlanders bij kerk en geloof. De uitkomsten zijn voor de kerk niet bepaald bemoedigend. Wellicht zou men zich ook in Haarlem eens kunnen afvragen hoe het toch komt dat steeds minder mensen zich nog betrokken willen weten bij een kerk. Het lijkt erop dat de top van het Noord-Hollandse bisdom steeds meer vervreemdt van zijn gewone, meest trouwe en actieve leden.

In 1517 timmerde een jonge monnik, Maarten Luther, 95 stellingen op de deur van zijn kerk. In die stellingen viel hij de misstanden aan in de toenmalige, onverdeelde, katholieke kerk.

Wordt het zo langzamerhand misschien weer tijd voor een nieuwe Luther?